

LA FOLLETTE OBSODIL NASPROTNIKE

La Follette, ogorčen nad obdolžitvami, da je njegov program destruktiven ali uničevalen, je v svojem govoru v Grand Rapids ostro napadel svoje kritike. — Navedel je državo Wisconsin kot vzgled, da je njegova stranka konstruktivna. — Transportacijski problem bo rešen edinole potem javnega lastništva.

Poroča George Authier.

Grand Rapids, Mich., 24. oktobra. — Senator La Follette, katerega so razkačile obdolžitve, da je njegov program destruktiven, je v svojem govoru včeraj zvečer izjavil, da je njegov program konstruktiven ter obenem obrazložil, kaj hoče izvršiti gibanje, katero vodi.

Nastop La Follette v Grand Rapids predstavlja odločen napor, da spravi državo Michigan v okrilje tretje ali neodvisne stranke. Voditelji La Follettevega gibanja so dejanski prepričani, da lahko zmaga v tej državi.

Kljub visokim upanjem La Follette kažejo vsa znamenja, da bo dobil Coolidge elektoralne glasove Michigana. Tega naziranja so vsi krajevni opazovalci in to mnenje dokazujejo tudi zunanji pojavi. Negotovosti pa obstajajo v tej pretežno republikanski državi.

Poziv senatorja La Follette velja delavskim skupinam in farmerjem. Tukajšnji farmerji niso toliko trpeli kot so oni na Srednjem zapadu, vendar pa obstaja prav posebna farmska psihologija, ki se giba v smeri proti gibanju La Follette.

V svojem govoru včeraj zvečer je ponovil senator svoj predlog glede najvišjega sodišča Združenih držav ter je nadalje pojasnil, da se ne bo ustavni amendment, katerega ima v mislih, tika pravice sodišča, da pregledajo akte državnih zakonodaj.

Ponovil je tudi svojo teorijo, da je vladno lastništvo železnice končna rešitev železniškega problema, a trdil, da se bo to lastništvo uveljavilo le s primernim upoštevanjem potreb časa in okoliščin. Svojo železniško politiko je obrazložil na naslednji način.

“Transportacija kontrolira narodno življenje. Železnice tvorijo naš krvni tok. Sklenili smo razveljaviti Esch Cummins železniško postavbo ter uveljaviti politiko železniških pristojbin, določenih na temelju dejanskega investiranja ter obratnih stroškov. V ta investiranja niso všteti milijoni zvođenih varnostnih listin. Te obveznice predstavljajo varanje javnosti.

“Končno rešitev transportacijskega problema se bo izvršila potem javnega lastništva. Cele generacije smo skušali regulirati železnice ter smo le našli, da kontrolirajo železnice regulacije. Mi hočemo izdelati problem javnega lastništva korak za korakom, tako da ne bo javnost obremenjena s stroški starega železa in zastarelimi napravami. Izvedli bomo seveda tudi posebne varnostne odredbe proti birokratični kontroli železnice.”

Senator je navedel državo Wisconsin kot vzgled, kaj more napraviti progresivna administracija. “Država,” je rekel, “je ena treh v Uniji, ki nima nikakih bodnih dolgov.”

Izdelovanje se je povečalo v Wisconsin in odstotek industrijalnih bankrotov je v državi Wisconsin še enkrat tako majhen kot v Združenih državah, vzeti kot celota.

CELA KITAJSKA VLADA OB-DOLŽENA.

Peking, Kitajska, 24. oktobra. Feng Juhsiang, “kršanski general”, ki se je vrnil včeraj zjutraj s celo svojo armado v Peking, da strmoljavi vladno, pod koje praporom se hoče boriti proti napredujočim četam mandžurskega voditelja Čang Tsolina, je odredil usmrčenje generala Li Jengčenga, tajnika predsednika Tsao Kuna, potem ko je bil slednji zaslišan glede velikih finančnih nerednosti. Poroča se, da so sestavili Feng in njegovi svetovalci seznam uradnikov, katere je treba strogo nadzorovati. Ta seznam vsebuje med drugim imena vojnega ministra, trgovskega ministra ter prometnega ministra. Glasi se, da je bil ministrski predsednik Jen aretiran, ko se je srival pod neko hišo.

ZADNJI DNEVI POLITIČNE KAMPANJE.

London, Anglija, 24. oktobra. — V zadnjih štirih dneh angleške politične kampanje bodo nastopili še vsi politični govorniki, kar jih je mogoče dobiti.

O SLEPARIJAH S POTNIMI LISTI NA RUMUNSKEM.

Bukarešta, Rumunska, 24. okt. Razkritje obširne zarote za izdelovanje in prodajo ponarejenih potnih listov za Združene države je dovedlo do samomorilnega poskusa generala Viatoiano, ki je brat nekega člana rumunskega kabineta. Stvar je pretila danes dovesti do kabinetske krize.

Sleparije s potnimi listi je razkril ameriški konzul v Cherbourg, ki je nato opozoril oblasti, da se nahajajo v potnih listih različnih Rumuncev, ki so se hoteli odpeljati v Ameriko, številne nerednosti. To sporočilo ameriškega konzula je dovedlo do razkritja velikega škandala. Rumunske oblasti so bile vsled tega prisiljene odrediti včeraj zvečer aretacijo generala Viatoiano. Ko so hoteli izvesti aretacijo, se je general smrti nonevarno obstrlel.

Škandal bo imel najbrž za posledico odstop generalovega brata ter preosnovanje celega kabineta, ker so baje še nadaljni člani vlade zapleteni v to afero.

SODIŠČE PREISKUJE ZADEVO LEPE JULIJE

Sodnik je mnenja, da mora biti neki moški zapleten v celo zadevo. — Mati deklice pa je prepričana, da je bilo to le mladosno pustolovstvo hčere.

Pustolovstvo Julije Hannigan se ni izteklo tako gladko kot so splošno pričakovali in cela zadeva je dobila precej neprijeten epilog. Petnajst let stara Julija Hannigan z Division St. v Brooklynu, se je potepala naokrog deset dni, preoblečena v dečka, a niso je poslali domov, kajti sodnik Wilkins otroškega sodišča, kateremu je bila predstajena, jo je vrnil družstvu za varstvo otrok. Celo stvar hoče namreč nekoliko bolj natančno preiskati, ker mu niso popolnoma jasne nekatere izjave deklice. Rekel je:

— Julija je svoje pustolovstvo tako skrbno zasnovala ter načrt tako gladko izvedla, da tiči mogoče za tem še kaj drugega. Jaz imam dolgoletne izkušnje v otroškem sodišču ter sem ponavadi našel, da obstaja v večini slučajev povsem določen namen, če zapusti mlada deklica svoj dom ter se poleg tega še pripravi, da skriva svojo identiteto. V večini slučajev je zapleten v tako pustolovstvo kak moški. Ne mislim sicer, da bi igral kak moški v tem slučaju ulogo, vendar pa hočem priti na jasno v tej zadevi.

Julija bo prihodnji četrtek zopet nastopila pred sodnikom, ki upa, da bo do dotičnega časa izvedel vse, kar hoče izvedeti ter se nato odloči.

Mati deklice, Mrs. Hannigan, je spremljala hčerko pred sodnika. Precej zgovorna ženska smatra sedaj pustolovstvo svoje hčerke kot neumestno šalo ter je očividno že pozabila strah, katerega je prestala radi hčere.

Tako je na primer pripovedovala, da je Julija je že kot otrok najraje čitala detektivske storije ter se igrala najraje z dečki.

— Ko je bila še majhna, smo stanovali v Glendale, — je rekla, — in že takrat se rada oblekla v deško obleko, da je lahko plezala po drevesih ter hodila v gozd nabirati jagode. Z deklicami se sploh ni hotela igrati. V šoli je bila zelo pridna ter je prinesla domov najboljša izpričevala. Kakor hitro bo doma, bo šla zopet v šolo.

— Julija je dobra deklica, le nekoliko divja. Sedaj mi je obljubila, da se ne bo nikdar več preoblekla v moškega.

JUNAŠKA ŽENSKA BO NAJBREŽ UMRLA.

San Bernardino, Cal., 24. okt. — Junaška Mrs. T. G. Kelt, ki je želela po avtomobilski nasreči, ki je stala njenega moža življenje, cele štiri dni težko ranjena na dnu kanjona, v katerega je padel avtomobil ter ohranila svojo pet let staro nečakinja pri življenju s svojo krvjo, bo najbrž plačala svoje junaštvo z življenjem. Vsled poškodb in izgube krvi je tako slaba, da pričakujejo zdravniki vsaki trenutek njene smrti. Včeraj je bila dalj časa pri zavesti ter je pripovedovala, da si ni odtrgala obveze na levi roki, temveč da si je s šrepinjo razrezala prsi ter dajala otroku svojo kri, da ni poginil od žeje. Deklica se nahaja pri svojih starih v Hollywoodu in če se ne bodo pojavile komplikacije, bo popolnoma okrevala.

ŠTIRJE OBEŠENI V MONTREAL, CANADA

V Bordeaux jetnišnici v Montrealu so bili včeraj zjutraj obešeni štirje, ki so umorili bančnega sluga, na katerega so streljali brez svarila.

Montreal, Canada, 24. oktobra. Danes ob jutranji zori so bili obešeni v tukajšnji Bordeaux jetnišnici prejšnji detektiv Lopis Morel, nadalje Ton Frank, eden voditeljev dolnega sveta v Montrealu, Giuseppe Serafini in Frank Gambino v zvezi z umorom Henri Cleroux-a, sluga banke v Hochelaga.

Glede nadaljnjih dveh, ki sta bila obsojena v zvezi z umorom, je kabinet milostnim potom izpustil smrtno kazen v dosmrtno ječo. Ta dva sta Leo Davis, prejšnji aslužbenec nekega lista in Mike Valentino.

To je zaključno poglavje enega najbolj drznih roparskih umorov, kar se je jih je završilo tukaj v zadnjem času.

Dne 1. aprila je napadlo osem zakrinkanih roparjev avtomobil, v katerem se je nahajalo za 162 tisoč gotovega denarja dotične banke in sicer pod nekim železniškim mostom. Brez svarila so pristali banditi streljati in šofer, Cleroux, je omahnil mrtev nazaj na svoj sedež. Neki drugi bančni uslužbenec na vozu je bil premagan ter padel na tla težko ranjen. Nato so pobrali banditi denar ter pobeželi z avtomobilom, ki pa se je zadel v neki brzojavni drog ter se razsul. Eden banditov, mednarodni tihoapeec z omamljivimi sredstvi, je bil pri tej radižiji ubit. V razbitem avtomobilu so našli \$40,000 ukradenega denarja.

Ostala sedmorica banditov je bežala peš, zasledovana od toče krogelj.

V teku štiri in dvajsetih ur je policija aretirala šest moških in dve ženski. Pri enem banditu so našli za \$6000 bankovcev, katere je spoznala banka kot svojo lastnino. Kmalu nato se je vršil proces in banditi so bili obsojeni na smrt.

ONTARIO OSTANE SUH.

Toronto, Canada, 24. oktobra. V 5921 volilnih okrajih od skupnih 7332 je glasovalo, soglasno z objavljenimi volilnimi rezultati, 24.922 ljudi za ohranitev Ontario temperenčne postavbe. Za vladno kontrolo je glasovalo več kot 450 tisoč ljudi in za ohranitev sedanje špirituoze postavbe več kot 475 tisoč ljudi.

MEZOPOTAMIJA PRED LIGO NARODOV.

London, Anglija, 23. oktobra. — Na posebni seji upravnega sveta Lige narodov bo zastopal v soboto angleško vladno lord Parmoor. Na tej seji bo najbrž rešen spor, ki je nastal vsled Mezopotamije med Turki in Angleži.

PROHIBICIJA ZAVRNJENA Z VELIKO VEČINO.

Toronto, Canada, 23. oktobra. Pri današnjih prohibicijskih volitvah se je izrekla pretežna večina volilcev proti prohibiciji.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA “GLAS NARODA”. NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

AVSTRIJSKI GENERAL JE BIL DEPORTIRAN

Prejšnji avstrijski general je bil deportiran z Ellis Islanda. — Oblasti nočejo objaviti njegovega imena. — Tekom svetovne vojne je izgubil eno nogo.

Priseljeniške oblasti na Ellis Islandu so zaposlene s skrivnostno in precej zagonečno zadevo. Včeraj je bil deportiran z Ellis Islanda neki mož, ki je služil tekom vojne v Avstriji kot generalni major in kateremu se ni dovolilo bivanja v deželi prostosti, ker je prvič izgubil na bojnem polju eno nogo in drugič, ker ni imel zadostnih sredstev ter nikogar, ki bi staval zanj petsto dolarjev kavičije, vsled česar bi lahko postal mož breme javne dobrodelnosti. Priseljeniške oblasti pa nočejo navesti njegovega imena ter so objavile le začetne črke: M. T.

Avstrijski generalni major je dospel semkaj pred več tedni ter je baje nameraval prirediti predavanja po celi deželi. Imel je pri sebi le petnajst dolarjev in njegove izjave, da je general, so sprejele na otku kaja skeptično, dokler ni neki uslužbenec na Ellis Islandu, ki je služil pod njim, odstranil vse dvome ter ugotovil, da je priseljenec v resnici bivši generalni major avstrijske armade. General je izjavil pred svojo deportacijo, da se bo v par mesecih vrnil z zadostnimi sredstvi, da lahko stane tukaj. Najbolj čudno na celi stvari pa je, da so dale priseljeniške oblasti časopisju na razpolago pismo avstrijskega generala in sicer radižije pisma, ki se glasi takole:

— Ob priliki mojega odhoda z Ellis Islanda me sili čut hvalečnosti, da izrečem uradniškemu o-sobju na Ellis Islandu, damam in gospodom, svojo hvalo za dvorljivost, izkazano meni ter za prijazno postopanje in posebne pozornosti, katerih sem bil deležen tekom svojega bivanja na Ellis Islandu.

— Vse moje želje se je takorekoč bralo iz oči ter jih izpolnilo in popolnoma sem prepričan, da nima na otku noben človek, ki se spodobno obnaša, vzroka za pritožbe. S seboj v Evropo odnašam le najboljše utise ter prosim, da se izraze moje hvalečnosti objavi.

M. T.,
gen. major avstr. armade.

POZOR ČITATELJI!

Te dni smo dobili iz Ljubljane veliko pošiljatev “Blaznikovih Pratik” (z mlatičji). Prodajamo jih po 20 centov eno. Kljub temu, da jih imamo v zalogi par tisoč iz-tisov, bodo najbrž prav hitro po-je, vsled tega naročite Pratik tako-koj, ako jo hočete imeti.

“Slovensko-Ameriški Koledar” za leto 1925, bo te dni dotiskan. Koledar je po vsebini jako znanim in raznovrsten. Določa ga veliko krasnih slik. Kakor hitro izide, ga bomo začeli razpošiljati najprej onim, ki so ga že naročili. Cena je 40 centov s poštnino vred.

Pošljite naročilo že sedaj, da ga dobite pravočasno. Nadalje smo si nabavili veliko zalogo novih knjig, zanimivih romanov, povesti, gledaliških iger, knjig za otroke, net in itd. V kratkem bo objavljen v Glas Naroda najnovejši seznam in cenik naše knjigarne.

Naročajte knjige, kajti knjige so najboljše prijateljice človeka, posebno sedaj, ko sem bližajo dolgi zimski večeri.

Uprava “Glas Naroda”.

DELAVCI SNUJEJO LASTNO STRANKO

American Federation of Labor je razdeljena glede vprašanja delavske stranke. — Skoro polovica članov konvencije v El Paso, ki se bo vršila prihodnji mesec, se zavzema za to gibanje. — Uprava federacije je seveda proti predlogu. — Premogarji so za delavsko stranko, dočim so tesarji in mizarji odločno proti nji. — Delavski rekord dem. predsedniškega kandidata.

Washington, D. C., 24. oktobra. — Zagovorniki delavske stranke, kateri naj bi kumovala Ameriška delavska federacija, bodo odšli prihodnji mesec na konvencije organizacije v El Paso.

Za ustanovitev delavske stranke bo najbrž oddanih 12,000 glasov. To je bilo ugotovljeno s pomočjo površnega pregleda tozadevnega položaja v federaciji.

Kljub temu velikemu bloku glasov, ki se zavzema za posebno in neodvisno delavsko stranko potom akcije konvencije ali izjave mednarodnih unijskih voditeljev, so administracijske sile federacije, ki so vedno in dosledno nasprotovale posebni delavski stranki in ki imajo veliko večino v izvršilnem svetu, zborujočem sedaj tukaj, trdno uverjene, da bo vzdržana zgodovinska politika federacije, ki se obrača proti posebni delavski stranki.

V sedanjem ustroju sta dve največji organizaciji v federaciji na nasprotnih straneh, kajti premogarji, ki predstavljajo največjo skupino v federaciji, so za delavsko stranko, dočim so tesarji in mizarji, predstavljajoči drugo največjo skupino v federaciji proti delavski stranki. Poleg premogarjev so za posebno relavsko stranko železniške unije, pretežna večina šivarskih unij, mornarji in staveci. Na strani tesarjev in mizarjev stoji večina gradilnih strok in tudi tiskarjev, z izjemo stavecev.

Washington, D. C., 24. oktobra. — Neko poročilo glede delavskega rekorda John Davisa, demokratičnega predsedniškega kandidata, ko je bil član kongresa, katero so sestavile železniške bratovščine in ki kaže, da ima demokratični kandidat celo boljši rekord kot pa senator La Follette, je bilo zatrto od načelnikov bratovščin.

Tozadavne obdolžbe je dvignil demokratični narodni komitej.

To poročilo je razposlal urad, a ena kopija je kmalu padla v roke Warren Stone-a, predsednika bratovščine lokomotivnih strojnikov, ki je poročilo takoj zatrl.

ESPERANTO V MADŽARSKIH ŠOLAH.

Budimpešta, Madžarska, 21. okt. Od Novega leta naprej bo uveden v vseh madžarskih šolah jezik esperanto kot obligaten predmet. V vsakem razredu bodo poučevali esperanto po dve uri na teden.

PEKING ODREZAN OD OSTALEGA SVETA.

Šanghai, Kitajska, 23. oktobra. Peking je bil danes zjutraj nenadno in popolnoma odrezan od brzovanja javnega prometa z zunanjim svetom. Ni znano, kaj je vzrok tega in kaj se dogaja v glavnem mestu.

USMRČENJE TREH MEHIŠKIH VSTAŠEV.

Mexico City, Mehika, 23. okt. — Vojno sodišče je obsodilo na smrt tri mehiške vstaše. Dve uri po razsodbi so bili že vsi trije usmrčeni. Obtoženi so bili, da so napadli neki vlak ter pomorili trideset vladnih vojakov.

ARETACIJE NA RUMUNSKEM.

Eukarešta, Rumunska, 23. okt. Tukaj so bile aretirane različne osebe, med njimi en general, ker so ponarejale ameriške potne liste.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$15.20 2000 Din. — \$30.20 5000 Din. — \$75.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje “Poštni čekovni urad”.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.90 500 lir \$23.75

300 lir \$14.55 1000 lir \$48.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Se posiljavce, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in neopredeljeno; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega računa po ceni tistega dne, ko nam pride pošiljati denar v roko.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 4687.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKE DAILY

Owned and Published by

Hewitt Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers
25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En Soto leto valja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
En leto za Ameriko	Za pol leta	\$3.50
En leto za Ameriko	Za inozemstvo za celo leto	\$7.50
En leto za Ameriko	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$5.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov. Dopolni, brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovito pošlje po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeli bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2878

MAILED PERMIT NO. 44

NEW YORK CITY

COOLIDGE

Mož, ki sedi v Beli hiši, ni samo velik domišljavec, ampak njegovo delovanje tudi precej diši po demagoizmu. Nikakor pa ni spreten demagog.

Ko pridiguje svoje nauke, se včasih tako grozno zalepi, da se mu celo najbolj zaslepljena masa posmehuje.

Pred kratkim je govoril pred trgovsko zbornico Združenih držav ter je povedal med drugim tudi naslednje:

"Naš sedanji sistem je edini, ki odgovarja potrebam proste republike, naš sedanji sistem je edini, ki nam jamči gospodarski razvoj.

"V našem narodu je dovolj duha industrije in štedenja, požrtvovalnosti in skromnosti, poguma in podjetnosti ter dovolj vere v resnico in pravičnost.

"Ameriški narod zaupa v svojo vlado.

"Ameriški narod ve, da ni koruptna in da je zmogljiva.

"Inteligenca, pogum in zaupanje tega naroda, vse to bo podpiralo Ameriko v njenih stremeljenjih."

To in še marsikaj podobnega je povedal predsednik Združenih držav.

Poglaviten del njegovega govora, v katerem je razpravljal o vladni politiki v prihodnjih štirih letih, je bil pa naslovljen naravnost na kapitaliste.

Govoril je silam, ki v resnici vladajo Ameriki, in govoril je ljudem, ki znašajo skupaj kampanjske fonde.

Dal jim je račun o svojem delu in hotenju.

Ponovno jim je obljubil, da bo kolikor mogoče zmanjšal stroške uprave.

Obljubil jim je, da bo po možnosti zvišal carinaski tarif, potem katerega izgubi narod vsako leto pol milijarde v davčne svrbe in potom katerega zaslužijo trusti parkrat več kot bi sicer.

Vsled carinskega tarifa, je bila plača carinskega delavca potisnjena skoraj na stopnjo evropskih plač.

Predsednik ni povedal, odkod je črpal številke, glede plač ameriškega delavstva. Predsednik je rekel, da zasluži ameriški delavec povprečno za osemurno delo po \$5.60 na dan.

Ako bi nenadoma zaštrajkali vsi delavci, ki zaslužijo manj kot \$5.60 na dan za osem, deset in dvanaest urno delo, bi bil to štrajk, kakršnega še niso doživele Združene države.

Ko govori predsednik o delaveh, je ponižen in previden. Velik junak pa postane, ko brani kapitalistične interese.

S svojo zadnjo kapljico krvi je pripravljen ščititi privatno lastnino železnice in avtokracijo najvišjega sodišča.

Razmere na Kitajskem.

Državljska vojna divja na Kitajskem že več tednov. Že od revolucije Juanšij Kaja 1. 1911. je Kitajska ognjišče nepretrganih domačih bojov. Enotnost Kitajske spada že v preteklost. Po padstvu cesarstva so nastali spori med posameznimi provincami in odpor nekaterih proti republikanski vladi je bil tako velik, da so se odločile od kraljestva središča, kakor na pr. v Mandžuriji kjer je energični vojaški diktator Čang - so - lin izvojeval zemlji samostojnost.

Nič drugače ni bilo z južnimi provincami, kjer se je pojavil slavni politik dr. Sun - yat - sen. Ta evropsko naobraženi mož je zbral okrog sebe vse osebnosti separatističnega gibanja na južnem kitajskem. Njegov cilj je popolna avtonomija in neodvisnost od Pekinga. Južne razmere, popolnoma različne od onih na severu in v kulturnem, gospodarskem in v socialnem oziru, so podpirale njegove težnje, da so pognale želje po samostojnosti v teh krajih kmalu globoke korenine.

Vlada v Pekingu z prezidentom Wu-Pei-Fu je bila proti tem revolucionarnim polomom.

di v ta spor, se zdi, da smejo revolucionarji upati na uspeh. Če zmaga, pade prezident in vlada. Na mesto prezidenta reflektira sam Čang-So-Lin. Kitajska bi po tem razpadla na več provinc, združenih v federativni Uniji, kar bi bil uspeh amerikansko - angleško-japonskih težnj proti nemškemu - ruskim. Nobena tajnost ni, da te dve skupini vodita že dolgo nekrvavi boj za zmago te ali ene skupine. Vladna vojska in deloma tudi revolucionarji na severu so po volji rusko - nemških ciljev. Nemčija in Rusija sta v juniju 1. sklenili prijateljsko pogodbo s kitajsko vlado in sovjetski poslanik v Peking. Karahan je bil tam "persona gratissima". Rusija je

priznala Madžurijo Kitajski in kitajska vlada je odstopila sovjetom mandžursko železnico. Na ta način se je hotela kitajska vlada maščevati evropski in ameriški diplomaciji. Vsled tega so Anglija, Francija in Amerika izgubile interes za avtoriteto kitajske vlade in Karahan jih celo doži, da so izzvale revolucijo in posredovale sporazum med voditeljem juga drom Sunom in organizatorjem severnih revolucionarjev Čang-So-Linom. Tako v sedanji kitajski revoluciji ne gre le za usodo današnje vlade in bodočo državno formo tega kraljestva, pač pa se borita tudi dve skupini vcelesil za svoj vpliv na Kitajsko in njeno prebivalstvo.

Novice iz Slovenije.**Smrtna kosa.**

V Ljubljani je 7. okt. umrla Ana Breindl, vdova po železniškem inženirju. V Trzinu je v visoki starosti 75 let umrla Marija Deu. V Vevčah je umrla Helena Zrnce.

Ogenj v Kamniku.

Te dni rano zjutraj je začelo goreti v trgovini Šobe v Kamniku na Suti. Na kraj nesreče prihitel gasilec se je kmalu posrečilo udušiti ogenj, vendar pa trpi Šoba precejšnjo škodo, ker mu je zgorel dober del zaloge speeiriškega blaga. Zavarovalnica izdaleka ne krije škoda. Ogenj je nastal vsled kratkega stika. K sreči je sin lastnice hite Pavel Kemperli, še pravočasno zapazil plamen, larmiral gasilce in s tem preprečil nedogledno nesrečo.

Dolarski stric.

Posesnikov sin, še ne 20 letni fant, po domače Komarjev iz Dola, tam v brdskem kraju, je opazil, da nosi Janez Ribič, ki je živel pri hiši kot domačin, odkar se je vrnil iz Amerike, kar tako v hlačnem žepu zapeljive dolarje in dimarske bankovce s precej visokimi številkami. E, prilika naredi tatu — tako pravi stari pregovor in to je bila res močna prilika za mladega fanta, ki je komaj dobro začel malo na vas in v nedeljah za domačimi dekleti in v gostilno. Hlače polne papirja vise tam na steni, in sine mu slika v glavo, kako se bo lahko postavil na vasi in v gostilni. In zatonili so vsi dobri nauki pošte, nosti v zapeljivem žaru bogastva. Fant je segel v žep dolarskega strica za en bankovec za 100 Din in 5 dolarjev. Skoro vedno se uresniči pregovor, če imajo otroci denar, imajo kramarji semenj, in skoro vse mlade fanteče tatiče so prišli na "štantih" sejmarjskih. Starejši fanteje pa si kupijo ure, veržice, prstan, kako darilce za punco in tisti pa, ki že hodijo na vas si kupijo celo samokres. Ker se je smatral fant morda že za vasovalec si je kupil za dolarje samokres. Od 1000 Din pa je zapravil 400 Din za druge fantovske potrebščine. — In kot otroka "štant" je izdal Komarja "rebolber". Prijeli so ga kot tatu, postavili so ga pred sodnike in dobro je bilo, da je fant priznal, da je ukradel 1000 Din bankovce, tatvine dolarjev pa ni hotel prevzeti. Ker je vpeljeval senat kar celo kopico olajševalnih okolščin kakor: prva kazen, mladostnost, veliko priljubljenost, — dolarji in dinarji so kar plesali po hlačnem žepu — kes in upanje na poboljšanje — so obsodili fanta na 14 dni ječe. — In rekel je fantov oče: "Oh gospodje bohlonej", res je mav, 10 krat več b'lo žiher, pa vseglah mu še kazen odrin-te za en mesec, ker ga vruca doma!" No sodniki so bili dobri in so mu kazen še za en mesec "odrinili" tako, da sta bila oba zadovoljna.

Grobovi vojakov.

Pred dvema letoma je bil sprejet zakon o ureditvi in o vzdrževanju vojaških grobov, ki so raztreseni po raznih državah Evrope, Azije in Afrike. Zakon je določal, da je treba izvršiti koncentracija grobov, kar se dotedaj ni izvršilo, ker ni bilo peziirano, na kakšen način naj se to izvrši. Ministrstvo za vere pa je te dni naročilo posebnemu odboru, da izdela uredbo o koncentraciji vojaških grobov, ki bi dopolnila praznine v samem zakonu. Po poročilih pa, ki jih je dobilo ministrstvo za vere, je razvidno, da imamo v Češkoslovaški 15,000 grobov, v Avstriji 7000, v Madžarski 8000, v Italiji 4000, v Franciji in na Koriziki 5000, v Grčiji 15 tisoč in v Afriki okoli 10,000 grobov. Mnogo grobov naših vojakov se nahaja tudi v Bolgariji, Turčiji, Rumuniji, Rusiji in v francoskih kolonijah v Afriki, a o številu teh še nimamo točnih podatkov.

Nagajivi vasovalci.

Četvorici mladih vasovalcev iz Šiške je prišlo zvečer na um, da malec ponagajajo strankam v hišah v Jernevi cesti. Sneli so ponekod okna in jih postavljali nato ob hišah. Pri tem pa jih je zalotil stražnik in navihanci so pobegnili za oglom. Ker pa eden izmed njih ni bil ravno brzotekač, ga je stražnik kmalu dohitel in moral je zopet spraviti vsa okna nazaj, kamor spadajo. Ostali se bodo zagovarjali na policiji.

Celo v hlevu najde smolo
brezposelni hlapec Matija Papež iz Žužemberka, čeprav išče čisto kaj drugega. Dne 6. okt. zvečer se je splazil v Čišnovarjev hlev na Dolenski cesti in skušal ukrasti deset praznih vreč. Pri nečednem poslu pa ga je zalotil domači hlapec in ga takoj aretiral, čeprav sta kolega. Oddal ga je stražniku, ki ga je odvedel "služit" v luknjo.

Tatvina pri Kopačnici.

V vasi Kopačnici v Poljanski dolini je bilo te dni ukradeno razno orodje v vrednosti nad 1100 dinarjev. Tatvine so osumljeni vojaški italijanske razmejivne komisije.

\$1,500,000,000 - prese-netljivo dejstvo!

Oficijelne številke dokazujejo, da so Združene države dežela, ki utrpí vsako leto 1.500 milijonov dolarjev industrijalne izgube vsled bolezni svojih državljanov, katere bolezni bi se lahko preprečilo. V devetih izmed desetih slučajev je vzrok bolezni žledodni neredi. Če sta žledodec in splošno zdravje prizadeta, dosega Trinerjevo Grenko Vino čudovite uspehe. Mr. A. M. Markowski, RFD, 3. East Syracuse, N. Y., pravi v svojem pismu, katero smo dobili 1. oktobra: "7 let uporabljam Trinerjevo Grenko Vino. To je prvo zdravilo na svetu za vsakogar. Marsikomu v naši družini je pomagalo, in jaz se zahvaljujem za to veliko pomoč". Mr. Markowski pravilno trdi, ko pravi, da pomagala. Neizpodbitni uspehi v službi slabega teka, zaprtja, glavobola, nemirnega spanja, splošne utrujenosti in v podobnih slučajih so utemeljili sloves Trinerjevega Grenkega Vina. Poskusite tudi Trinerjev Liniment zoper razmatizem in nevralgijo in Trinerjevo Mirilec Kašija. Če vam vaš lekarnar ali prodajalec ne more postreči, pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill. (Ad.)

Peter Zgaga

Časopisi so izvedeli, koliko je ta in oni plačal v enem letu dohodninskega davka.

Prvi je Rockefeller.

Od vsega, kar ima in kar je v enem letu zaslužil, je plačal sedem milijonov, štiristo petintrideset tisoč sto devetinsdeset dolarjev in enoinštrideset centov.

Od tistega, kar je dal za orglje in za cerkve, mu ni bilo treba plačati davka.

Za orglje in za cerkve je pa izdal stotisočake, če ne milijonov.

Ljudje, katere bodo po njegovih idejah, zapovedih in principih vzgojili duhovni gospodje, mu bodo kaj kmalu prisluzili tistih borih sedem milijonov, ki jih mora vsako leto plačati za dohodninski davek.

*

Nikar ne mislite, da zidajo Schwab, Gary, Rockefellerji in Carnegievi nasledniki cerkve zato, ker se jim smilijo versko nepoučeni.

In tudi iz ljubezni božje jim ne zidajo cerkva.

Zidajo jih zato, da se v cerkvah vibja v ljudske možgane dvomljiva resnica:

"Hlapec naj ne bo nad svojega gospodarja!"

*

Če se bo kapitalistom posrečilo vzrediti in vzgojiti nov rod v tem zmislu, si kapitalisti lahko čestitajo. Toda sam Bog naj se usmili v tem zmislu vzrejenega in odgojenega naraščaja.

*

Jutri se bo odpeljal v Anglijo angleški princ.

Par veselih tednov je preživel v Združenih državah, nakar ga je počitek v Kanadi tako utrudil, da gre sedaj v Anglijo počivati.

Baš sedaj se vrši v Angliji velika volilna kampanja.

Angleški narod pa kljub temu še ni zrel za volitve in samoodločevanje.

Dozdaj mu namreč še ni padlo v glavo, da bo ob času volitev odločeval o precej važnem vprašanju: Ali bi Anglija tudi brez kralja in prince lahko uspevala?

*

V Canadski provinci Ontario so se vršile te dni značilne volitve.

Narod je imel odločiti, če naj bo še zanaprej provinca suha ali če naj se prodaja pijačo pod vladno kontrolo.

Prva poročila so kazala večino proti prohibiciji.

Ob zaključku je bilo pa razvidno, da se je narod za sušo izrekel.

Narod? Kaj je narod? Kdo je narod?

Butlegarji so glasovali za sušo, ker bi prišli na kant, če bi vlada prodajala alkoholne pijače.

*

Rojak mi je pisal dolgo pismo in v njem natvezil vse mogoče. Ker sem pa dostojnejši kot je pater Koverta nisem pisma objavil.

Kljub temu je bilo pa v pismu precej bedasto, obenem tudi značilno vprašanje, namreč:

"Če že drugega ne boste sporočiti v svoji koloni, mi je vsaj odgovorite, ako je kdaj sveti Frančišek koga z avtomobilom povozil?"

*

Jaz mu na to vprašanje odgovarjam, da v časih sv. Frančiška še niso imeli avtomobilov.

In s tem odgovorom naj bo zadovoljen.

Če bo pa preveč siten in nezaupljiv ter bo šel h Koverti v spovednico po nadaljevalne informacije, stavim, da ne bo dobil odveze.

*

Škofje so sklenili, da mora imeti vsak katoliški list v Združenih državah unijsko-znamenje.

To se pravi, da bodo zanaprej morali staviti, tiskati in odpošiljati liste strokovno naobraženi unijski možje, na pa ministranti fahirane Marijine device, organizisti in kozli kot je naprimer sedaj navada pri vsej Kovertovi žlahti.

Jugoslavanska

Katol. Jednosta

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 22nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik avsplošnih smrtin: JOHN GOVERN, 413 — 11th Ave., East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg, 608 Grant Street at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg, cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošila na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnica spravevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovonom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 3 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.**Radi nezaposlenosti v smrt.**

Te dni se je v Zagrebu vrgele ruski begunec Georg Bjelepoljski pod drveči tramvaj. Voznik je še pravočasno ustavil voz in tako rešil begunca sigurne smrti. Bjelepoljski je bil odveden na policijsko, kjer je izjavil, da je hotel izvršiti samomor radi tega, ker je brez dela in zaslužka.

Iz kaznilnice v Lepoglavi

je pobegnil te dni 24 letni Giuseppe Caspagnoli, italijanski vojni begunec iz Parme. Radi raznih zločinov, ki jih je izvršil v naši kraljevini v okolici Valjeva, je bil obsojen na tri leta ječe, ki jih je imel presedel v Lepoglavi.

Nevaren pohajkovelec

in tat. Rudolf Mandriera je nevaren vlačugar in tat, ki se rad kladi po deželi in ukrade vse, kar mu pride pod roke. Radi raznih zločinov je že skoro celo leto zasledovan od varnostnih oblasti, a se jim je znal vedno spretno umakniti. Pred kratkim časom je vstopil kot gozdni delavec v gozdu pri "Hudih hlevih" nad Kranjsko goro, koder je odnesel svojim sotovaršem iz kočice več obleke ter jim odvzel še vso gotovino v znesku 2000 Din. Zatem je brez sledu izginil, baje v Avstrijo.

Nov aerodrom v Zagrebu.

Ministrstvo vojne in mornarice je kupilo v bližini Zagreba veliko zemljišče, kjer bo zgradilo velik, povsem moderno urejen vojaški aerodrom. Pri graditvi bodo zaposleni samo naši delavci, ki so sedaj brez zaslužka.

Nov observatorij.

Vlada je na račun reparacij naročila velike množice precizijskega materiala za geografski observatorij. Zamišljeno je tudi postaviti in znatno razširjenje stavbe same. Ko bodo vsa dela dovršena, bo beograjski observatorij najmodernejši te vrste na Balkanu.

Priporočljivo je, da nam pošljete

VAŠE PRIHRANKE

za obrestonosno naložitev.

Naša banka plačuje na vložke na

"Special Interest Account"

4% OBRESTI NA LETO

a sigurnost je v vseh ozirih zajamčena.

Naj bo Vaše sedanje hranjenje Vaša zaslomba za vse slučaje v bodočnosti; radi tega vložite Vaše prihranke v solidno in sigurno domačo banko.

VSE DRUGE BANČNE POSLE IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO

Frank Sakser State Bank

827 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zagonetno, toda resnično.

Težave zdravnikov.

— Ne, moj dragi prijatelj, mo-
tite se, če mislite, da je pot zdrav-
nika posuta z rožicami, ker lahko
posljejo za kratko konzultacijo
masten račun, — mi je rekel prak-
tičen zdravnik, ki si je kljub ob-
širni praksi in večnemu letanju o-
hranil svoj trebušček, ki vzbuja
zaupanje pacijentov. — Mi prak-
tični zdravniki nismo žalobno do-
bri trgovci in matematiki. Kirurg
je na boljšem stališču, ker si da
izplačati pristojbine pred operaci-
jo in pogosto je to kaj modra var-
nostna odredba. Nas praktične
zdravnike pa ljudje prve pokliče-
jo ter zadnje plačajo. Našim hiš-
nim gospodarjem, električnim in
plinskim družbam pa je prav vse-
seno, če se nas plača ali ne.

Nato mi je pripovedoval o ne-
kem tovarišu, specialistu za vrat-
ne bolezni, ki je dobil pred nekaj
časa obisk nekega očeta in nje-
gove hčerke, ki je bila slabo oble-
čena ter kazala že na zunaj nepre-
stani boj za skorjo kruha. Žleze
hčerke so bile v slabem stanju in
operacija je bila neizogibna. Po-
navadi je računal zdravnik za ta-
ko operacijo sto dolarjev ter je
tudi imenoval to ceno. Povsem iz-
nenaden je izjavil oče deklice, da
je reven in da ne more prihraniti
take svote niti v enem letu. Usmi-
ljeno je vprašal specialista, koliko
bi mogel plačati. Kvečjem \$25 je
odvrnil mož in še to z velikimi žr-
tvami in prekurim delom. Spec-
jalist je izvedel operacijo ter po-
slal svoj račun. Takoj je dobil ček
za \$25 iz urada neke proevitajoče
se tvrdke v mestu in kmalu nato
je izvedel zdravnik, da je bil oče
deklice, ta slabo oblečeni, solzavi
mož voditelj te tvrdke in da bi
lahko plačal tisoč dolarjev, ne da
bi kaj čutil.

Dobri sklepi pacienta, da bodo
plačali zdravnika, izginejo ponav-
adi z okrevanjem. Moj prijatelj
je pripovedoval naslednji slu-
čaj:

— Otrok neke dame, s katero se
je seznanil v družbi, je zbolel na
daviči ali difteriji. Zdravnik je
preživel dve uri ob bolniški po-
steli, se oglašil še najmanj dva-
najstkrat v hiši ter naročil mate-
ri, naj privede otroka k njemu v
urad. Zato je čakal nekaj časa,
predno je poslal račun očetu otro-
ka. Vedel je, da ne živi mož ravo-
no v sijajnih razmerah ter raču-
nal vsled tega le polovico pristoi-
bin, ki so običajne v takih slu-
čajih. Čakal je mesece in mesece,
da bi čul o dotičnem očetu. Nato
ga je srečal na cesti in dolžnik se
je tisočkrat opravičil. Rekel je, da
je ravnokar zamenjal službo in da
je v stiskah, da pa bo v par dne-
vih poravnal račun. Iz par dni so
postali tedni in meseci. Nato je iz-
vedel zdravnik slučajno od neke-
ga prijatelja, da se je mož, ki mu
je bil dolžan, prejšnji večer ude-
ležil poker igre in da je priigral
dvesto dolarjev. Izvedel je tudi,
da je dotični strasten igralec, ki
igra poker z menjajočim se uspe-
hom.

— Pismo, ki sem ga mu pisal,
— je rekel zdravnik, — je bilo vse
prej kot prijazno, a dobil sem svoj
denar.

Praktični zdravnik ima večih
čudne izkušnje, — je nadaljeval
moj prijatelj. — Povprečna hišna
gospodinja nima nikdar denarja v
hiši. V slučaju sile nima niti ene-
ga dolarja, da kupi bandaže, vre-
če za led ali gorko vodo in dru-
ge stvari, ki so neobhodno potreb-
ne, da se nudi bolniku uteha ali
celo reši njegovo življenje. Kako
pogosto sem moral kupiti vse te
stvari s svojim lastnim denarjem
v namenu, da pripišem dotično
svoto pozneje k računu. Take rač-
une pa se plača prav nazadnje.
Čimbolj se poslužuje pacient zdrav-
nika, tem počasneje ga plača. Pa-
cijent, ki nam povzroča največ
skrbí, je oni, ki trdi, da mu niče-
sar ne manjka, ki plača takoj ter
odide. V takem slučaju tiči brče
dvoma resna bolezen.

— Več kot enkrat se je eden
mojih pacientov izgovarjal z o-
krutostjo hišnega gospodarja, če

Husein — kralj Hedžasa.

Pred dnevi je letela po svetu
brzojavna vest, da se je odpove-
dalo prestolu "Njegovo hašemi-
čno Veličanstvo", kakor se je
nazival Husein, kralj Hedžasa. Na
trdnih nogah ni stajal nikdar pre-
stol tega arabskega vladarja, če-
prav se je Anglija svojčas trudi-
la, da bi mu ga utrdila. Husein je
bil vedno pustolovska figura, bo-
liši kot Emir v Mekki ali kot po-
znejši kralj Hedžasa. Kot zavez-
nik Velike Britanije je podpisal
versailloso pogodbo in vstopil tu-
di v Ligo narodov. Rojen je bil
v Carigradu, kjer niso ravnali
z njim baš najljubšeje, ali ven-
dar se je dvignil kvišku iz nepre-
stanih razprtij in sporov ter vpi-
zoril dva upora proti takratnemu
Emiru in sicer prvi z uspehom,
drugič 1895 pa je bil pregnan v
Carigrad. Toda Abdul Hamid ga
je imel rad in leta 1908 je Husein
postal Emir v Mekki. Skušal je o-
tresti se carigradskega vpliva, bil
je v vednem boju z drugimi arab-
skimi vladarji, med katerimi mu
je bil najnevarnejši Ibn Saud,
snež Vahabito. Evropska vojna
je odprla arabskemu poglavarju
fantastično misel, da bo kdaj ve-
lik in mogočen vladar. Angleži so
ga izrabili proti nemškim orien-
tiskim politikom, ki so prišli na
kuriozno misel, da bi se napove-
lala vojna proti krivovercem, t.
j. proti antanti, ki stoji na bojišču
zoper Nemčijo. Angleži so ga spr-
vili na svojo stran, ker so mu po-
nudili denar in bojno orožje. An-
gleži so mu pripovedovali, da se
ima Turčija razbiti in ustvariti
velik arabski imperij. Vladarji so
bili člani hašemskega rodu. Hu-
sein je sprejel leta 1916 naslov
kralja in je proglasil svojo neod-
visnost. Njegov sin Feisall je imel
bitko v Siriji, njegov brat Ab-
dula emir v Bagdadu. Francija
se je tem načrtom upirala. Feisall
je prišel v Mezopotamijo. Abdula
pa na južni konec Sirije in tam
sta vladala. Huseinu je naspro-
toval vedno njegov star sovražnik
Ibn Saud in tako je Husein padel
kot žrtev večnih plemenskih bo-
jev v Arabiji. Ibn Saud ga je pre-
magal in pregnal, ko se je moral
odpovedati prestolu. Anglija ga
je pustila na cedilu in govori se,
da je sedaj Ibn Saud njen prete-
žirane. Arabska plemena se so-
vražijo dalje in Anglija skrbi za
to, da se večja potom teh njen vpliv
ina da gineva med Arabci sen po
velikem od Angležev jim nepove-
danem gospodstvu.

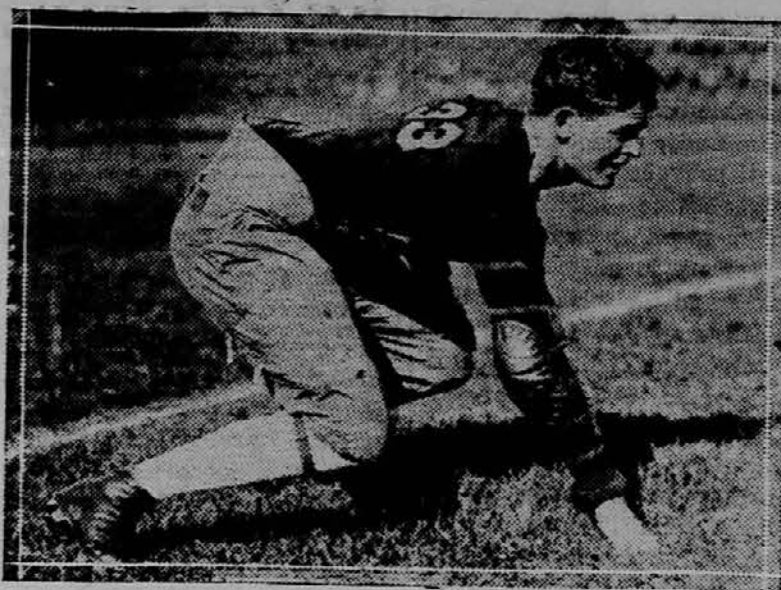
Ne morete ujeti!

Nadležnost nenadne prehlada,
Bolezni in boleznin revmatizma,
Mučnolihi napadom nevralgije,
Strahotni boleči, neznani angiji zoba-
bola, ušesobola, glavobola, dokler ne
mislite na

F. AD. RICHTER & CO.
194-114 St. 4th Street
Brooklyn, N. Y.

NOGOMETNI IGRALEC.

Sloves izbornega nogometnega igralca uživa Edmund Coffin
Stout, dijak na Princeton univerzi.

Reka bo popolnoma izmrila.

Sedaj se je oglašil prof. Edvard
Susmel, ki opisuje pogin Reke pod
tragičnim naslovom "Mesto, ki
umira".

Od vseh je zapuščena, njena u-
soda je pogin smrt. To je gola
ugotovitev žalostne resnice. Reka
ne dela in ne zasluži ničesar že 11
let. V tej dolgi politični dobi so
bili uničeni vsi mali in veliki pri-
hranki, ves kapital in vse gospo-
darstvo. Ob takem stanju je prišla
aneksija. Mislilo se je, da ta sve-
čan dan prinese nov red za bodo-
nost Reke. Vse nade so bile vara-
ne. Razmejivše so ustvarile situa-
cijo, glede katere se ni moglo vi-
deti posledice takoj. Sedaj pa se vi-
dijo vedno očitnejše. Leta 1919
smo rekli, da je odstop Baroša Ju-
goslaviji enak definitivnemu pogu-
bi reški trgovini in da z drugim
besedami pomeni smrt Reke. To
se sedaj uresničuje. Ali ako je bi-
la odstopitev potreba mednarod-
nega reda, je morala biti preskr-
bitev življenja Reki potreba na-
rodnega reda že iz samega dej-
stva, ker je pridobitev Reke reši-
la kompleks narodnih jadranskih
interesov in je obdržala integrite-
teto našega jadranskega gospodar-
stva brez pretresljajev za Benetke
in brez nevarnosti za Trst. To je
zasluga Reke. Nato se ni smelo
prepuštili Reko samo sebi, marveč
poskrbeti bi se bilo moralo za ut-
rditev za njenega gospodarskega
življenja, da bi mogla biti kos pri-
tistiku, ki ga organizira Jugoslavi-
ja proti šibki rezistenci reškega
mesta. Ali kaj se je zgodilo? Bla-
govni in politični promet otkov
Hrvaške in Dalmacije se je obr-
nil ves v Baroško pristanišče ter
je nagloma razvil Sušak trgovsko
in prinesel škodo delu na Reki.
Otočani, Hrvati in Dalmatinci, ki
so prej prihajali na Reko, gredo
sedaj na Sušak, kjer so iz carin-
skih ozirov prisiljeni opravljati
svoje kupčije in nakupe. To je pr-
va velika škoda, ki je zadela Re-
ko vsled odstopitve enega prista-
niškega dela. Governor Giardino
se je trudil za povzdigo Reke. Ho-
tel ji je dati gospodarskega, indu-
strijskega življenja. Mesto se je že
oddahnilo ob splošnem zaupanju,
da se obnovi industrijsko delo ali
mahoma so bile vse odredbe v do-
bro reškemu mestu odpravljene.
Danes vse počiva, vse je ubito. V
zamenjo za vse to se razglasa služ-
beno, da se raztegne na Reko ves
fiskalni režim, veljaven v kralje-
stvu. Reka se noče odtegniti svo-
jim obveznostim, ali hoče biti po-
stavljena v položaj, da bo mogla
vršiti svoje dolžnosti. Giardino je
odšel, bil je odpoklican brez vsa-
kega pravega razloga. Pa to še ni
vse. Prebivalstvu Julijske Bene-
čije se je dovolilo pri izmenjavi 60
centezimov za vsako avstro-ogrsko
krono, na Reki pa k večjemu 40.
Zakaj taka razlika v nastopanju z
Rečani po petih letih najtršnega
nacionalnega in gospodarskega
odpora? Ali so Rečani morda raz-
lični od prebivalstva Julijske Be-
nečije? Pa vendar bi Reka mogla
vsaj životariti, če že ne živeti. Bi-
rokracija jo ubija. Vsako odredbo
vlade zadržuje ali uničuje. Na
Reki vedo, da Mussolini odreja in
nakazuje preskrbe za Reko, ali ve-
do tudi, da te odredbe ne pridejo
iz Rima in ne dosepejo nikdar na
Reko. Pisma in brzojavke so za-
man. Nikakega odgovora ni na o-

gromna pisma in spomence. Me-
ščani izgubljajo vsako zaupanje.
Fašizem je na Reki desorganizi-
ran. Skladišča lesa držijo še neko-
liko pokone promet. Manjka pro-
storov. Izgubljen je obsežno zem-
ljišče za les. Sedaj se išče nadome-
stilo. Napravljeno so načrti ali do
izvršitve ne pride. Na Sušaku pa
se vrše neprestano posvetovanja
za razširjenje pristanišča in iz-
boljšanje prometa. Dela za suša-
ški most in za cesto v Opatijo so
bila obljubljena lani, sedaj pa je
razpisnan natečaj za mal pomol. Ne-
zaupanje je splošno. Delavci ob-
upavajo. Jadranska tarifa bi mo-
rala sama posebi obnoviti reško
trgovsko življenje. Govorilo se je,
da bo Reka važno industrijsko sre-
lišče in trgovski emporij. Ali zgo-
dilo se ni v to svrhu nič. Res je,
da italijanska vlada daje tudi Re-
ki jadransko tarifo ali Jugoslavi-
ja ji jo odreka in jo izdaja samo
za Sušak. Ali to ni točno. Jugo-
slavija jo dovoljuje vsem jadrans-
skim pristaniščem, tudi italijan-
skim, izveniški Reko. Zakaj? Zato,
ker noče videti, da bi Reka zveze-
la v škodo Sušaka. Italija ne sto-
ri ničesar proti gospodarskemu
lavljenju Reke s strani Jugosla-
vije.

Prof. Susmel zdihuje še, da se
je nekoč govorilo o velikih konce-
sijah rezerviranih za pristanišče
na Reki, ki bo odprto italijanski
gospodarski penetraciji na Bal-
kan, ki bo naravni izliv zaledja za
jadransko morje in ki bo dobra
vez za združevanje med obema dr-
žavama itd. Tako so govorili dr-
žavniiki, ministri, eksperti, finan-
niki. Danes pa se po ukazu osred-
njih oblasti demontirata pristani-
šče in železnica, edini sredstvi za
lelo in bodočnost Reke. Železni-
ke delavnice se zatvorijo in de-
vi odpuste. Pristanišče se nahaja
v skrajni bedi. Ali se to hoče v
Rimu? Ne verujemo tega in noče-
mo to verjeti. Ako so resnične be-
sede predsednikov, da zasluži Re-
ka posebne pozornosti in skrbi za
to, kolikor je pretrpela, potem ni-
so razumljive in niso opravičene
disfatične odredbe, ki padajo na
Reko.

Žalosten je prof. Susmel, da mo-
ra tako govoriti. Končno se še en-
krat obrne proti Rimu in pravi:
Samo Mussolini lahko reši reške
situacijo in dvigne mesto iz žalo-
sti in obupa. Obrachamo se do nje-
ga v oni veri, katere ni Reka nik-
dar odrekala njegovemu delu za
nacionalno in civilno rešitev...
Reka je zapisana, kakor smo že
opetovano izvajali, poginu, ker za
gorenji Jadran zadoščata Italiji
Benetke in Trst. Aneksija si je
forsirala — zato, da se ubije reška
konkurenca. To se je posrečilo.
Glavna vloga na gorenjem Jadr-
nu je določena Benetkam in do-
be jo, ko se zgradi predelna želez-
nica in novo pristanišče pri Be-
netkah. Takrat bo udarjen tudi
Trst in Benetke zveveto znova.
Bodočnost Reke bi bila dobra sa-
mo pod jugoslovansko oblastjo, v
okvirju italijanskega pomorskega
gospodarstva mora propasti v ri-
biško vas.

POZOR KROJAČI!

Iščem dobrega krojača za poprav-
ljanje in likanje oblek. Delo stal-
no in plača po dogovoru. Oglasite
se na: Andrej Bergant, Box 174,
Universal, Pa.

Od berača do diktatorja.

Pred vratmi Šanghaja divja že
več tednov krvava meščanska voj-
na. Maloštevilne čete Li Hung
Tsanga obkoljene v šanghajski
trdnjavi, se bore proti številni
premoči počasi prodirajoče arma-
le Tei-Si-Juanga, ki opremljena
z vsemi sredstvi moderne tehnike,
oblega mesto. Zdi se pa da sta oba
vojskovodji le slepo orodje v ro-
kah prebrisane in spretnega po-
litičnega pustolovca, bivšega vo-
ditelja tolpe in sedanjega gover-
nerja Mandžurije Tsang Tso-Lina,
ki ne da bi vstopil v ospredje, ča-
ka na katero stran se bo vojna sre-
a nagnila, da bo v zadnjem tren-
utku stopil na plan in zagospo-
doval nad mestom.

V pariškem "Petit Parisien"
opisuje znani pariški novinar Al-
bert Londres, ki je bil od tirana
sprejet v avdienci, romantične
doživljaže tega pustolovca.

Tsang Tso Lin je bil rojen v
Južni Kitajski kot sin perice, nje-
gov oče je bil berač. Leta 1894 je
moral Tsang Tso Lin v vojaške in-
se je kot 16-letni mladenič boril
proti Japoncem. Malemu Tsangu
pa vojaška suknja ni prijala in
je pobegnil. Sprejele so ga v oskr-
bo nune francoskega samostana v
nesteem Nutsian, kjer je ostal par
mesecov za vrtnarja. Po končani
vojni je Tsang zapustil samostan.
Vrnil se je v rodno mesto, ali ne
sam. Bil je glavar šest mož broje-
če roparske tolpe, ki je bila strah
in trepet Mandžurije.

Dve leti kasneje je pa Tsang
Tso-Lin že razpolagal z armado 15
tisoč mož. Bil je absolutni gospo-
dar male provincie. V vojni med
Japonsko in Kitajsko, ki je iz-
bruhnila radi posesti Koreje, je
Tsang Tso Lin podpiral Japonce,
ki so ga bogato nagradili. Po vo-
jni je bila drznemu postolovcu po-
ložna že vsa Mandžurija. Najhuj-
ši Tsangov nasprotnik je bil po-
veljnik Pekinga, general Tu Si-
lan, katerega pa je Tsang Tso Li

premagal in od tega časa je on ne-
kronan kralj Mandžurije.

Londres opisuje potek avdijen-
ce takole:

Bil je mrzel zimski dan, ko sem
popoldne pred leseno palačo vlad-
darja čakal na sela, ki me naj po-
vede k tiranu. Dan ni bil baš sre-
no izbran. Zvedel sem, da je Tsang
pred par urami ukazal usmrtiti
svojega nečaka, ker je pobral v
dveh selih davke v imenu tirana
ter denar obdržal zase. Istočasno
je ukazal, da se napravi njegove-
ga poljskega šefa za glavo kraj-
šega, ker je predrežnik motil po-
greh nekega japonskega generala
in pustil mrljica po tolpi oropati.

Čakal sem nekako pol ure, nato
je prispl sel tirana. Par minut
kasneje sem stal pred vladarjem.
Tsang Tso-Lin je sedel na zofi,
prekriti s krasnimi preprogami.
Nepremično je zrl predse, na levi
in za njim so stali trije stražniki
telesne garde — pravi orjaki.

Tsang Tso-Lin je dvignil roko
ter dal znamenje, da smem govo-
riti. Za stolom na katerega sem
sedel, je stala španska stena. Ste-
na se je premikala, za njo so bili
skriti trije agenti, ki noč in dan
stražijo Njegovo Veličanstvo.

"Ne boj se", je izjavil tiran po-
tom tolmača, "ti si moj gost in
ne bo se ti ničesar primerilo".

Prišel se je interview: bil je
kratek.

"Vprašajte", sem se okrenil k
tolmaču, "dali misli Njegovo Ve-
ličanstvo korakati proti Pekin-

skajti Nj. Veličanstvo je zaspalo.

Bolečine

bodisi revmatične, nevral-
gične ali krči hitro olajša-
te, če rabite

SEVERA'S GOTHARDOL.

Izvrstno lokalno sredstvo
za hrbtno hromost, oko-
relost in otrplost mišic.
Imejte ga vedno pri rokah.

Cena 50 ali 60 centov.

Zahtevajte pri svojem lekarju.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

gu?"

Tolmač je prevedel vprašanje,
odgovor je izostal. Tsang Tso Lin
je nepremično obsedel, zdelo se je
da spi...

"Ali ekselence meni, da je na
Kitajskem momentano mir in
red?"

Tolmač je pobledel, trepetajoč
je prevedel moje besede.

Nič odgovora, nenadoma pa je
zamrmral besede.

"Kaj je rekel?" sem vprašal
tolmača.

"Kitajska je velika", je bil od-
govor. Interview je bil končan,
kajti Nj. Veličanstvo je zaspalo.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK

ŠPICIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moje stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz
sam že zdravim nad 25 let ter imam skušnje v vseh boleznih
in ker znam slovensko, zato vas moram popolnoma razumeti in spoznati
vaše bolezni, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem
pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete
popolnoma zanesati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdra-
vim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.
Jaz ozdravim zastupljeno krl. mazulje in lise po telesu, bolezni v grlu, lu-
padanje las, bolečine v kosteh, stare rane, oslabelost, živčne in bolezni v me-
hurju, ledicah, jetrah, želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlatilo, naduhalid.
Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne;
v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 1. zvečer; v nedeljah in
praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

Sprejeli smo sledeče knjige ter jih prodajamo po znižani ceni.

Nova velika arabska sanjska knjiga. —	
Vsebuje 300 strani	1.50
Nova velika sanjska knjiga	.90
Sanjska knjiga, srednja	.35
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	.75
Spretna kuharica. Nova velika kuharska knjiga. Na-
vodila, kako se kuhajo dobra in okusna jedila.
Trdo vezana	1.45
Slovensko-angleška slovnica. — Vsebuje slovnico,
slovensko-angleški slovar in kako se postane
ameriški državljani. Trdo v platno vezana	1.50
Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja. —	
1. in 2. zvezek	1.—
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih
pohodov bivšega slovenskega planinskega polka,
od 1914 — 1918.	1.25
Robinson, povest	.65
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman	.80
Rinaldo Rinaldini	.50
Sveta Genovefa	.50
Predtržani, Prežern in drugi svetniki v gramofonu	.25
Hitri računar ali Praktični računar	.75
Slovenska kuharica, (Kalinšek). Z mnogimi slikami v
besedilu, vsebuje 668 strani, trdo v platno vezano	5.—
Amerika in Amerikanci. Popis slovenskih naselbin v
Ameriki. Trdo v platno vezano	3.—
Narodni zaklad za klavir. Zbirka slovenskih narodnih
pesmi	.90
Pešmarica Glasbene Matice. Zbori za štiri moške gla-
sove. Vsebuje 103 najboljših slovenskih pesmi	2.50

(K naročilu priložite pokritje v znamkah ali M. O.)

Knjige Vam pošljemo poštne prosta.

Slovenic Publishing Company

62 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

K. Makusynski:

O veskanih in norih ljudeh.

Sedel sem na klopi v parku in kadil cigareto. Ko je bila ta cigareta pri kraju, sem si prižgal drugo in kadil dalje.

In je bilo neznansko prijetno. Ne prevroče, ne prehladno! ... Večerna sapica je zanašala k meni zvoke vojaške godbe. In sem sedel in kadil in mislil prav-zaprav nič! Ni mi na najemniko 1. avgusta. Pa se je hipoma nemo, oglašil: "Dovolite! ..." in sem čutil, da je sedel nekdo poleg mene na klop.

Pogledam ... Bil je gospod. "Prosim!" sem dejal, kadil dalje in spet ničesar mislil. Ampak nisem bil več takega razpoloženja kot prej. Nekaj me je motilo in ko sem razmišljal, kaj bi bilo, sem opazil, da me moj sosed opazuje.

In mi je bilo to skrajno neprijetno. Sicer nisem storil ničesar, kar bi me navdajalo s strahom radi opazovanja, toda ni prijetno, če ve človek, da ga nekdo opazuje.

"Oprostite," sem nagovoril gospoda, "zali se mi, da me opazujete. Ali ni morda kaj v redu na meni ... mala toaletna ... pogreška ... ali ..."

"O, nič! ... Prav nič, prosim!" je odgovoril nekoliko v zadregi.

"Sicer pa oprostite, če vas bom gledal še dalje ... pravzaprav gledam mnogo manj vašo osebo, kot pa način, kako kadite!"

"Kako kadim?" sem vprašal začuden. "Ali kadim drugače kot ostali ljudje?"

"Gotovo!" je dejal gospod. "Tako malo, kot si je podobno dvojce pisav ali dva lista ... tako malo sliči eno kajenje drugemu. Noben kadilec ne kadi tako kot drugi ... v tem tiči neka, individualnost, neka posebnost! ... In ravno to proučujem, ker se da iz načina kajenja bezdvomno sklepati o značaju človeka!"

In sem se nekoliko odmaknil od moza, kajti postalo mi je neprijetno! ... Kako pridem do tega, da bo kdo presojal moj značaj? Notabene, ko meni moja žena, če ji rečem, da nimam za prisojevanje modro denarja, da nimam sploh nobenega značaja? In je potrebno, da ga bo razbiral doela tuč človek iz načina mojega kajenja?

In sem segel v žep in potegnil iz njega beležnico s svinčnikom in začel hlastno pisati. Zraven sem pa kadil še dalje.

"Kaj pa pisate?" me je vprašal moj sosed čez nekaj časa. "Veste, nisem radoveden, toda vsako delo med kajenjem odvaja mo kajuju nekaj originalnosti!"

"Se razume!" sem odgovoril. "Ampak moram pisati. Jaz narad delam tudi študije!"

"Tako? ... Kakšne pa?"

"Hm, veste, dragi gospod, to se ne da tako gladko povedati! ... Ste čitali Lombrosa? ... Da? No, vidite! Ta učenjak namreč trdi, da je genijalizem in zblaznost zvit iz iste trte, kajti ima večina genijev nekaj zblaznosti in nešte noreev nekaj genijalnega! ... Jaz grem še dalje kot Lombrosa. Jaz trdim, da ima vsak človek nekaj norega v sebi, pa naj bo to le kaka navada, način govorjenja ... ali sicer kaka malenkost. Jaz pa študiram ljudi, ki so tako le veskani, vdarjeni, ali boljše rečeno, ki imajo strašno veselje do kake gotove stvari."

"Kako mislite to?" je vprašal sosed. "Ne razumem vas dobro."

"Ne razumete!" sem vzkliknil. "Dandanes se pa v šolah res ničesar več ne nauče! ... Jaz sem to že davno vedel! ... Razlagati to stvar pa je le težko ... razjasnim vam to z primeri! ..."

In je polistal v svoji beležnici. "Glejte," sem začel, "tu imate na primer človeka, ki se je kupil iz kdove kakšnih razlogov kolo ..."

"To vendar ni blazno!" je menil gospod.

"Seveda ne! ... Sicer pa, strašno veselje, še ni pravzaprav nobena norost. Je samo mala muha v možganih! ... Toda govorimo rajše dalje. Mladi mož si je torej kupil kolo in — ga snaži neprestano! ... Ko se zjutraj zbudi, ga začne snažiti, ga snaži ves dan, kadar ima čas in predno leže zvečer k počitku, ga še enkrat očisti. In se prepričan, da je mladeniču jako žal, da ga sili narava k spanju, kajti mu je s tem odvzeta prilika tudi ponoči snažiti kolo."

"Mladi mož ima nekoliko pretiran čut do čistoče!" je menil gospod.

"Popolnoma pravilno," sem dejal. "In to je ravno tisto, strašno veselje, ali veskanost ali vdarjenost! ... Mladi mož je veskan na klesno čistočo! ..."

"In je potem neka gospodičnina ... Popodnevu je zapostvena v pisarni. Ko pride zvečer domov in poje, sede za klavir in igra od sedme do točno desete ure zvečer neprestano "Carmen". Mlada dama je veskana na "Carmen."

"Je že najbrž njena najljubša opera," je menil gospod.

"Najbrž!" sem odvrnil. "In to je ravno tisto, kar naredi veskanost ali strašno veselje! ... In je to nekaj pretiranega! ... So pak taki ljudje sicer prav kot drugi! ... Na vsem njihovem nehanju in početju ne boste niti najmanj opazili, da imajo muhe ali boljše rečeno, da jim manjka "kolešček" v glavi! ... Razložil vam jih bom še par iz svoje zbirke."

"Ali je tako bogata?" je vprašal.

"Neizrečeno! ... Kot rečeno, ga sploh ni človeka, ki bi ne bil na kaj veskan! Ne bom omenjal ljudi, ki nore za društvu, ki vse fotografirajo, kar jim pride pred oči, ki goje kako sportno panogo, kot na primer blazni avtomobilisti, prismojeni nogometaši, noli nedeljski loveci ali planinci in tako dalje ... ampak naslikam in opišem vam druge, veskance. Še prej si pa prižgem novo cigareto!"

"Da, prosim!" je dejal. "Ko govorite, jaz lahko prav dobro opazim vaše kajenje!"

"Prosim!" In sem si prižgal cigareto in pripovedal dalje.

"K moji zbirki spada na primer že malo starejši zakonski mož! ... In je sicer vse leto popolnoma normalen! ... Ničesar vam ne kaže, da mu manjka koleščka v glavi. Komaj pa odide njegova žena na letovišče v poletju, pa ga prime veskanost ali strašno veselje do galantnih, pikantnih doživljajev. Njegova žena se je letos odpeljala na letovišče petnajstega junija in od takrat je prestopel — klikor je sam priznal — sedamnajst zausnič. In mislim, da mi je nadaljnjih sedemnajst zamolčal. In je čakal pri tem šele en sam doživljaj. Kajti mu je bila pri tem ukradena njegova ura. Kaj takega bi bil dobil lahko bolj poceni!"

In je potem še žena, ki je vsa nora na bolezn! ... Vedno ji je slabo. In ji ni dobro, če ji ni slabo ... in ji vedno nekaj manjka, če ji ničesar ne manjka! In je gospa vdova po dvornem svetniku! Letos spomladi jo je moral zdravnik temeljito preiskati. Pa ji je rekel: "Milostiva, samo to vam lahko povem, da ste doela in popolnoma zdrava! ..."

"No," je dejala nato, "ali ni to morda nevarno za damo mojega stanu?"

"Krasno!" se je oglašil moj sosed na klopi. "Kakšni noreci so na svetu! ..."

"Ali ni res?" sem dejal. "In še cele ure bi vam lahko našteval take noree, recimo gospoda, ki je veskan na rože in hoče na vsak način vzgojiti zeleno in modro nadahnjeno rožo, gospo, ki ima strašno veselje s selitvijo in ne more v nobenem stanovanju vzdržati več kot pol leta ... potem damo, ki dela neprestano med svojimi znanci zaroke ali jih vadi hoče delati ... ona je nora na zaroke! ..."

"Pa je to nekam čudno!" je menil gospod.

"Da, ampak mora biti človek previden, ko opazuje ljudi!" sem dejal. "Glejte, v kavarni sem zadnjič opazoval in študiral človeka, ki je kibeiral do ranega jutra pri šahovskih igrah. Mislim, da je veskan na šah, pa ni bilo tako! ... Možakar je bil v drugič oženjen in je imel domo ženo in dve tačici! ... Ubogi revež je vzi-

Elementarna nesreča, ki je zadela Petrograd, spominja na veliko poplavo v novembru leta 1824. Razlika je samo ta, da je voda razdejala letos neprimerno več hiš in uničila več materialnih dobrin, kakor pred 1000 leti. Voda je narasčala v Fiskem zalivu spočetka polagoma in meteorološka postaja je prorokovala, da se morje ne bo dvignilo nad 2 metra. Toda veter se je kmalu spremenil in pravi orkan in neboskon se je strnil z zemljo. Ogromni valovi so se valili iz morja na suho in zdelo se je, da drvi vse morje ko neka strašna prikazen proti Petrogradu.

V okrajih, ki leže v bližini obale, je zavladala nepopisna groza in panika. Ribiško pristanišče in Vasiljevski otok sta bila kmalu pod vodo. Vihar je metal z obale tisoče in tisoče naloženih tramov ter jih s treskom valil v morje. V razburkanih valovih so se borili z elementarno silo ljudje, ki jih je nenadoma zgrabil orkan, plavalis ka kovčki, drva, omare in drugi predmeti, ki jih je vihra vrgla iz bližnjih hiš v morje. Ogromna stoletna drevesa je vihar ruval s koreninami, brzjavni drogi so padali na tla kakor bilke, raz streh pa so leteli železni koščki po zraku in padali na glave prestrašenih beguncev. Vse luči so ugasnile in mesto je utonilo v temi. Po ulicah pa se je čedalje bolj bližala ogromna množina narasle vode. Pojavile so se ladje in čolni, ki so hiteli nesrečnemu prebivalstvu na pomoč. Na stropišču Isakjevskega sabora in na drugih vzvišenih mestih se je zbrala množica prestrašenih žensk in plakaajočee. Iz te množice so se čuli neprestano obupni kliči na pomoč! Panika je dosegla vrhunec, ko se nekateri začeli glasno oznanjati ad je nastopil sodni dan. Ko je voda dosegla zadnjo stopnico, so začele ženske in deca v brezumni skakati v valove, kjer jih je ča kala neizbežna smrt.

Proti večeru je voda dosegla višino 5 metrov nad morsk gladino, česar se nihče ne pomni. V okrajih, ki leže niže, je voda pljuskala skozi okna v drugem nadstropju. Na Nevi in njenih pritokih so se pojavili ogromni vodometi, ki so z divjo silo podrli in uničili vse, kar jim je bilo na poti. Potopljene so tvornice, pokvarjeni stroji, preplavljeni muzeji, znameniti zimni dvorci in Akademija znanosti. Voda je uničila in poškodovala mnogo dragocenih zbirk, umetniških slik in drugih dragocenosti. Z vsega nevsega prospekta je odnesla gramoz, železniški nasip kraj Neve, ki vodi proti Finski je popolnoma uničen. V zooolškem inštitutu je poginilo mnogo zveri. Panično begstvo prebivalstva je bilo podobno znameniti sliki "Erupejja Vezova". Matere z deco, starci in starci in starke z najpotrebnejšimi stvarmi pod pazduho sa bežali, padali, izginali v vodi in dušili drug drugega. Tako strašne slike neke nesrečno mesto že davno ni videlo.

Največ škode je napravila povodenj na Vasiljevskem otoku, v Galernem pristanišču in na Gutujevskem otoku. Vrhunec katastrofe je bil 23. septembra. Na Vasiljevskem otoku je segala voda do prvega nadstropja. Vse hiše so bile najmanj 1 meter pod vodo. V parkih je voda podrla večino drev. Pritisk vode je bil tako velik, da so se lomile celo stoletne lipe. Veliko škodo je napravila povodenj tudi Mihajlovemu in Ma-

val v kavarni svoj nočni pokoj, ki ga doma ni mogel najti!"

Gospod se je smejal. In sem nadaljeval:

"In so potem še ljudje, ki so vsi nori na "študiranje". To so taki ljudje, ki opazujejo druge in po načinu, kako kadijo ali se brijejo, sklepajo o značajih! ..."

"Mislite morda mene!" je zavpil ogorčeno. "Gospod, to je ... In je nekaj zamrmral, vstal in šel. In sem si, jaz smečljajoč prižgal novo cigareto, kajti sem veskan ali nor na cigarete. —

Velikanska povodenj v Petrogradu.

rijskemu gledališču, kjer je voda napolnila gledališke prostore ter zalila dekoracije. Petrogradsko pristanišče je še vedno poplavljenno. Vsa skladišča in carinarne so pod vodo. Ladje so sicer rešili, ker so oblasti pravočasno ukrenile potrebne varnostne korake. Človeških žrtve je bilo razmeroma malo, vendar pa je našlo v valovih smrt okrog 26 oseb. Na obali Finskega zaliva so bile vse vile pod vodo. Petrogradski listi se spominjajo povodni do katastrofe velike poplave leta 1724 in poplave leta 1894 in konstatirajo, da je Petrograd redno vsakih 100 let poplavljen. Leta 1724 je prihitel ogromnemu prebivalstvu na pomoč sam Peter Veliki. Pri rešitvi akcij je bil tako prehladil, da je smrtno nevarno zbolel. Ljudstvo pripisuje redne poplave posebnim mističnim silam.

Sele pred dnevi je začela voda zopet padati. Na ulicah so se pojavili oboženi odredi policije in vojske ter začeli goniti prebivalstvo na kuluk, da se reši kar je še mogoče rešiti. Tramvaji niso vozili, listi niso izhajali, ker je bilo več tiskaren poplavljenih.

Statistični urad je začel zbirati podatke o prizadetih škodi. Doslej je dognano, da znaša škoda od te

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblašteni na tlati naročnino za dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto katero je prejel. Zastopnike rojakov toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za eno leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta 1.50. Naročnina za Evropo je \$7. za eno leto.

California: San Francisco, Jacob Lauda.

Colorado: Denver, Frank Skrabec; Leadville, M. Yammik; Pueblo, Peter Cullig, John Gern, Frank Janesch; Salida, Louis Costello; Walsenburg, M. J. Bayuk.

Indiana: Indianapolis, Louis Rodman.

Illinois: Aurora, J. Verblich; Chicago, Joseph Blash; Cicero, J. Fabian; Granville, Joseph Persch; Joliet, Frank Bramble; La Zetlet in John Kren; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago, Anton Kobal, Gertrud Ogrin; Springfield, Matija Barborich; Waukegan, Frank Petkovšek.

Kansas: Franklin in okolico, Anton Seljak.

Maryland: Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

Michigan: Detroit, Ant. Janexich in J. D. Judnich.

Minnesota: Chisholm, Frank Gouze; Ely, Joe I. Peschel; Eveleth, Louis Gouze; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, John Povše; Virginia, Frank Hrvatic.

Missouri: St. Louis, Miko Grabrijan.

Montana: East Helena, Frank Hrella; Klen, Ireorg Zobec.

New York: Gowanda, Karl Sternbach; Little Falls, Frank Masla.

Ohio: Barberton, A. Okolish, John Balant; Cleveland, Anton Bobek, Anton Sinčić in Charles Karlinger; Collinwood, Math. Slapnik; Lorain, Louis Balan; J. Kums; Niles, Frank Kogovšek; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania: Ambridge, Frank Jakshe; Bessemer, Louis Ertibar; Braddock, J. A. Germ; Broughton, Anton Ipavec; Burdine, John Demshar; Conemaugh, Vid Romanek in J. Brezovec; Claridge, Anton Kozogov, Fr. Tashar, A. Jerina; Dunlo, Ant. Tauzelj; Export, Louis Supančič; Forest City, Math Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Peternel; Greensburg, Frank Novak; Homer City in okolico, Frank Farenchak; Irwin, Mike Panshek; Johnstown, John Polanc in Martin Koroshetz; Luzerne, Anton Osolnik; Lloydell, John Jereb, Midway, John Zusi; Moon Run, Fr. Mathek in Fr. Podmilšek; Pittsburgh, Z. Jakshe, Ig. Magister, Vinc. Arb in U Jakobich; Reading, J. Pezdire; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolico, Fr. Schiffer; West Newton, Joseph Jovan; White Valley, Jurij Preitich; Willock, I. Peternel.

West Virginia: Coketon, Frank Kodan.

Wisconsin: Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos Koren; Racine in okolico, Frank Jelenc; Sheboygan, H. Svetila.

Washington: Black Diamond, G. J. Forenza.

Wyoming: Rock Springs, Louis Taucher.

Poleg gorinaveđenih so pooblašteni pobirati naročnino tudi vsi tajniki J. S. K. J.

ROYAL MAIL
Naravnost v Cherbourg in Hamburg.
PRIPRAVNE ZVEZE Z
JUGOSLAVIJO.
Privatne kabine — Izborna hrana.
Uljudna postrežba.
ORBITA 25. okt.
ORCA 28. nov.
ORDUNA 9. dec.
OHIO 31. dec.
Za informacije vprašajte svojega lokalnega agenta ali pa
THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
Sanderson & Son, Inc. Agents
25 Broadway New York City

elementarne poplave nad 30 milijonov. Sovjetska vlada nima za nesrečno prebivalstvo potrebnih kreditov in morala se bo obrniti na ostalo prebivalstvo in dobrodelne ustanove, da priskocijo tem revežem na pomoč.

Restavracija Maksimilijanovega gradu "Miramar" pri Trstu.

Avstrijska vlada na Dunaju je pred kratkim prejela iz Rima nalog, da mora takoj poslati v Miramar vse predmete, katere so dali Habsburžani preplajati na Dunaj. Ta zahteva je baje izraz masčevanja italijanske vlade za to, ker so avstrijski letalci že po sklepu premirja, za katerega še niso vedeli, obmetavali Miramar z bombami ter pri tem poglali v zrak veliko skladišče streljiva.

Avstrija je na to zahtevo intervenirala potom svojega poslanika v Rimu ter dosegla vsaj delno omiljenje zahteve. Dragoceno polštvo, ki je ležalo dozdaj v dvornem skladišču za pohištvo, je sedaj že zavito in povezano ter se v najrakrajšem času odpravi z Dunaja v Nabrežino, odkoder se prenese v bivši Maksimilijanov grad.

Aforizmi o ženskah.

Lepe ženske nočejo umreti, a nočejo se tudi postarati.

Mnogo jih je, ko so žensko povzdigovali v angela, a še več je takih, ki so jo ponižali v demona. Ti in oni imajo prav.

Žena je sfiga, ki se razlikuje od egiptovskega čudovišča samo po lepših nogah. A baš v tem tiči njena opasnost za moške.

Lepim ženskam ni treba nikdar misliti kar govorijo, grdim pa ne govoriti kar mislijo.

Zvestoba je zavest ljubezni, a mnogo žensk je brez te zavesti.

Mladost žene je menica, ki se, predno zapade njen rok, vedno podaja.

GOLŠA
Golše vseh oblik se sedaj uspešno zdravijo brez noža, bolnišnice, bolečine ali neugodnosti potom razkritja evropskega znanstvenika, člana Madrid Laboratory, odn. na stotine zahvalnih pism dnevo. Na izgubite upanja. Če so se vsa zdravila izjalo vila, pišite pa brezplačno knjižico, ki vas bo poučila o vsaki obliki golše in uspešnem zdravljenju. Stalo vas ne bo nič. Pišite danes — čakati je nevarno.
MARDOL LABORATORY, Dept. 2048
1723 N. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

SANTAL MIDY
PREHLAD MEHURJA
SANIKIT
Nabavite si najboljšo zdravilo PREHLADA za MOŠKE. Velika tuba \$3.00. Kit (4) \$1.00. Vsi izdajatelji. Sani-Kit Dept. B 33 Beekman St. New York. Pišite za okrajšico.

POSEBNA PONUDBA NAŠIM ČITATELJEM!
Prenovljen! pisalni stroj "OLIVER" \$20.00
B strešico za slovenske črke, č, š, ž — \$25.00
'OLIVER' PISALNI STROJ SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI.
Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lahko vsak piše. Hitrost pisanja dobite s vajo.
BLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

28. oktobra: Resolute, Cherbourg in Hamburg.

29. oktobra: France, Havre; Aquitania, Cherbourg.

1. novembra: Homeric, Cherbourg; Volendam, Boulogne; Geo. Washington, Cherbourg in Bremen; Mount Clay, Cherbourg in Bremen Conte Verde v Genoa.

4. novembra: Colombo, Genoa. Bremen, Bremen;

5. novembra: Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre.

6. novembra: Pittsburgh, Cherbourg.

8. novembra: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Veendam, Boulogne; Saxonia, Cherbourg. De Grasse, Havre;

12. novembra: Mauretania, Cherbourg.

13. novembra: Lapland, Cherbourg; Albert Ballin, Cherbourg in Hamburg; Arabic, Cherbourg.

15. novembra: Olympic, Cherbourg; Columbus, Cherbourg, Bremen; La Savole, Havre; Reliance, Cherbourg in Hamburg; Nieuw Amsterdam, Boulogne.

19. novembra: Paris, Havre, Aquitania, Cherbourg.

20. novembra: Minnekahda, Cherbourg; Thuringia, Cherbourg in Hamburg.

22. novembra: Homeric, Cherbourg; Ryndam, Boulogne; Republic, Cherbourg, Bremen; Orca (Bernard), Cherbourg.

26. novembra: Berengaria, Cherbourg.

27. novembra: America, Cherbourg in Bremen; Zealand, Cherbourg; Deutschland, Cherbourg in Bremen; Minnekahda, Cherbourg in Bremen.

29. novembra: Majestic, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Duillo, Genoa; Presidente Wilson, Trst.

VAŠ BOŽIČNI PARNIK
HITRI PARNIK S 4 DIMNIKI
AQUITANIA odpluje iz New Yorka s pomola 54, vznožje 14. ulice
v soboto dne 13. decembra ob 10. dopoldne.

dospje v Cherbourg v 6 dneh. Zato boste dospeli v stari kraj, da praznujete Božič s svojo družino in prijatelji. Posebne zveze pri izkrovanju do vašega cilja. Prilaga se vozi z vami. Spremljaj vas bo Mr. Alfred Markus, član naše newyorške pisarne, ki je več potovanja. Potuje v udobni kabini, opremljeni z 2, 4, 6 posteljami na slijevnem svetovnem parniku in se naslajate z domaćim jedjo, poslušan kot našemu gostu.

V Ljubljani boste dobro sprejeti in na postaji v vaši domovini vas bo pričakal odlični jugoslovanski. Pred odhodom iz Pariza vam bo na razpolago skupina avtomobilov, da si ogledate svetovne znane pariške znamenitosti. Ta izlet ogledovanja znamenitih mest in stvari in velik obed, vsa bo stala samo \$1.50 in to boste plačali, ko boste kupili parobrojni listek. Na banketu vas bodo odlični jugoslovanski poslužili in prisočno sprejeli.

Poslužite se ugodnosti nove priležnosti postavite in si preskrbite s pomočjo svojega zastopnika od naseljeničkega generalnega komisarja v Washingtonu dovoljenje za potekla leta, neoziraje se na kvoto vaše domovine.

Cunard Line
25 Broadway - New York, N. Y.

NEW YORK HAMBURG
United American Lines
(HARRIMAN LINE)
HAMBURG AMERICAN LINE
Najkrajša pot v vse dele
JUGOSLAVIJE
Odpluja vsak teden z našimi razkošnimi parniki
RESOLUTE RELIANCE
ALBERT BALLIN
DEUTSCHLAND
Parniki s 1, 2 in 3 razredom in znani
"Mount Clay", "Cleveland", "Hansa", "Thuringia", "Westphalia"
s kabinami in 3. razredom.
MOUNT CLAY 1. nov. ob popoldne
Uspešna, uljudna služba, izborna kuhinja, prijetni in privlačni prostori.
United American Lines
35 - 39 Broadway
New York, N. Y.

COSULICH LINE
Naravnost v Jugoslavijo
PRESIDENTE WILSON — 29. nov.
MARTHA WASHINGTON — 6. dec.
V Dubrovnik ali Trst.
Železnica in notranji zvezni. Nobenih vištev. Vprašajte pri bližnjem agentu ali pri
PHELPS BROS. & CO., 2 West St., N. Y.

Iščem svojega brata FRANKA NOVAK, doma iz Velike Cika-ve, štev. 10 pri Novem mestu. Prosim rojake, če kdo ve, da mi javi ali naj se pa sam oglasi svoji sestri Marija Žitnik, rojena Novak, Zelena Jama 8, pošta Moste pri Ljubljani, Jugoslavija. (2x 24, 25)

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.
KDO je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da se natančno poučen o potnih listih, priložni v drugih stvarih.
Pojasnila, ki vam jih samoremedati valed naše dolgoletne iskustva, vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave, ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, smorejo tudi nedržavlani dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadevna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D.C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje posredni v stari kraj glasom najnovejše odredbe.

Kako dobiti svojce in starega kraja.
Kdor želi dobiti sorodnika ali svojca iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščenih v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljenec.
Prodajamo vozne liste za vse prege; tudi preko Trsta zamorejo Jugodovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelji.
Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste s njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.
Uprava "Glas Naroda"

ADVERTISE in GLAS NARODA